

Productieve tijdsbesteding

Auteur(s):

CBS

Myra Wieling

CBS, *Persoonsenquêtes Kwartaire Sector. De gegevens zijn afkomstig uit het Permanent Onderzoek LeefSituatie, 1997.*

Verschenen in:

ESB, 83e jaargang, nr. 4176, pagina 867, 13 november 1998

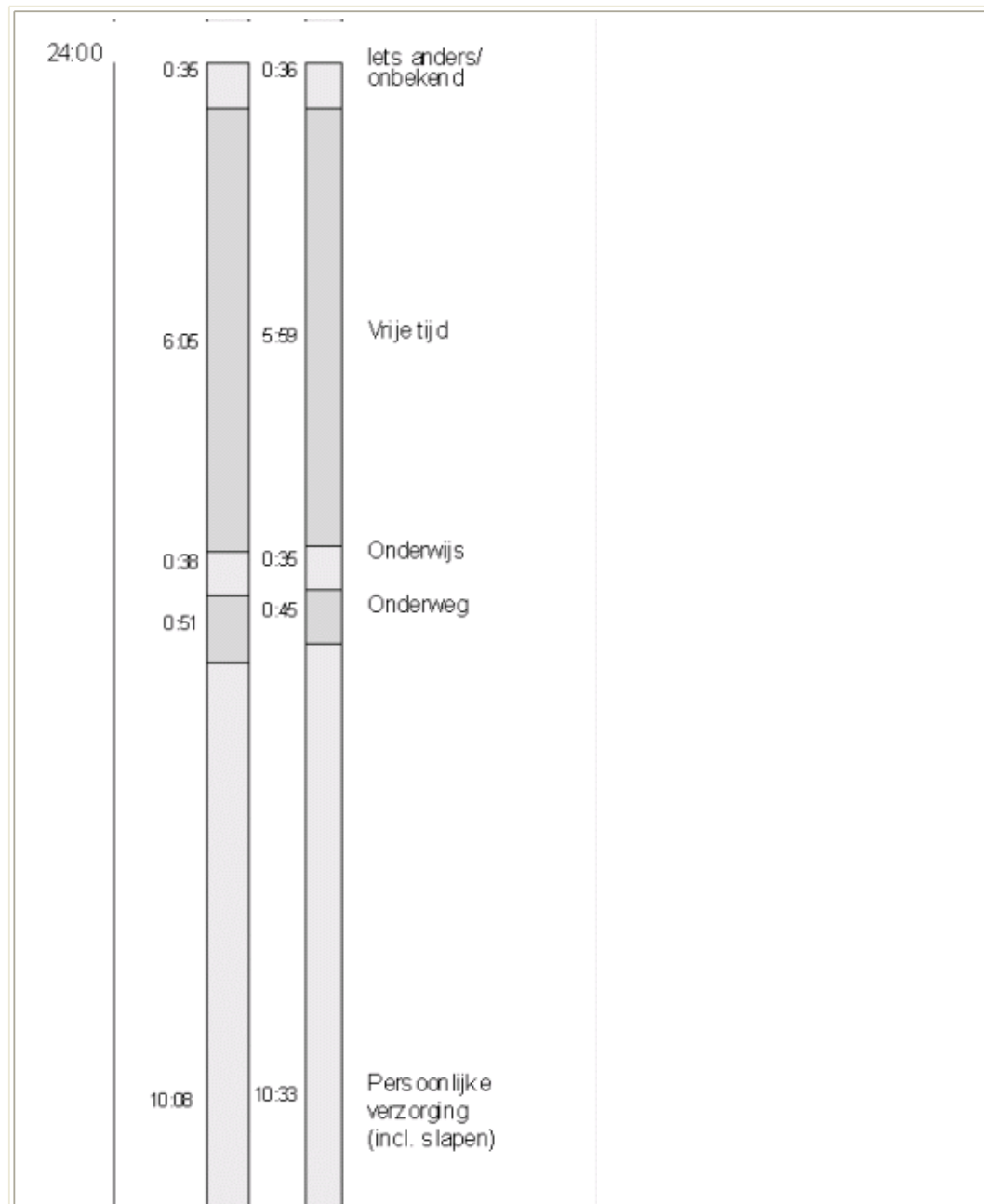
Rubriek:

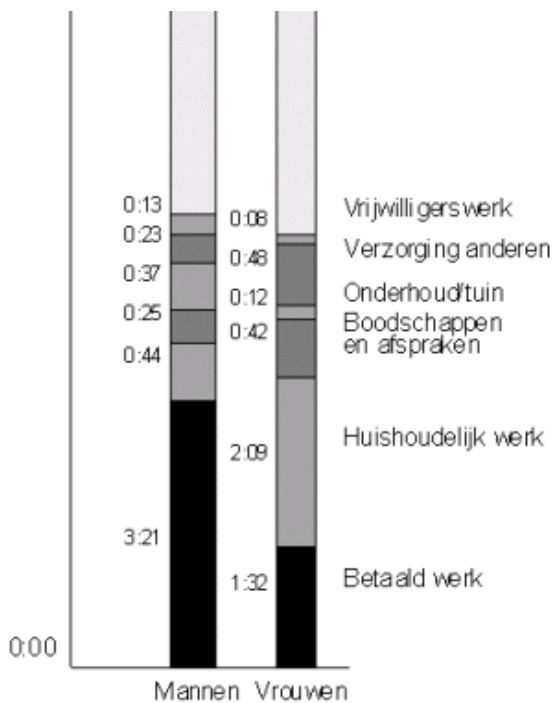
Statistiek

Trefwoord(en):

economie, samenleving

Nederlanders van twaalf jaar en ouder besteden gemiddeld ongeveer twee en een half uur per dag aan betaald werk. Naast het leveren van betaalde arbeid brengen personen echter ook diensten voort door onbetaald werk. Aan deze onbetaalde productieve activiteiten wordt drie kwartier meer tijd besteed dan aan betaalde arbeid, gemiddeld drie uur en een kwartier per dag. In [figuur 1](#) is de tijd besteed aan betaald werk zwart gekleurd en die aan onbetaald werk donkergrijs. Niet-productieve activiteiten zijn lichtgrijs afgebeeld.

Figuur 1. De 24 uren in een dag van mannen en vrouwen, 12 jaar en ouder, 1997 Cijfers in uren en minuten.

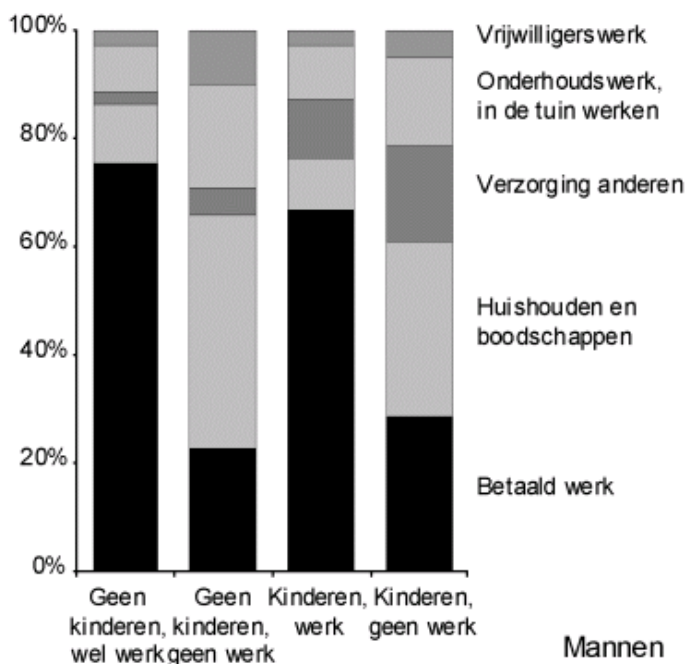
Mannen- en vrouwenwerk

Vrouwen en mannen besteden beide in totaal vijf en een half uur per dag aan productieve arbeid. Van een gelijke verdeling van de betaalde en onbetaalde productie is echter geen sprake. Betaalde arbeid maakt bij mannen 58% uit van de totale productieve arbeid. Bij vrouwen is dit slechts 28%. Huishoudelijk werk en het doen van de boodschappen zijn vaak vrouwentaken; de helft van de totale productieve tijd van vrouwen gaat op aan deze activiteiten. Daarentegen wordt onderhoudswerk en in de tuin werken meer door mannen gedaan. Verder besteden vrouwen 15% van de totale productieve tijd aan het verzorgen van anderen, tegenover 7% bij mannen.

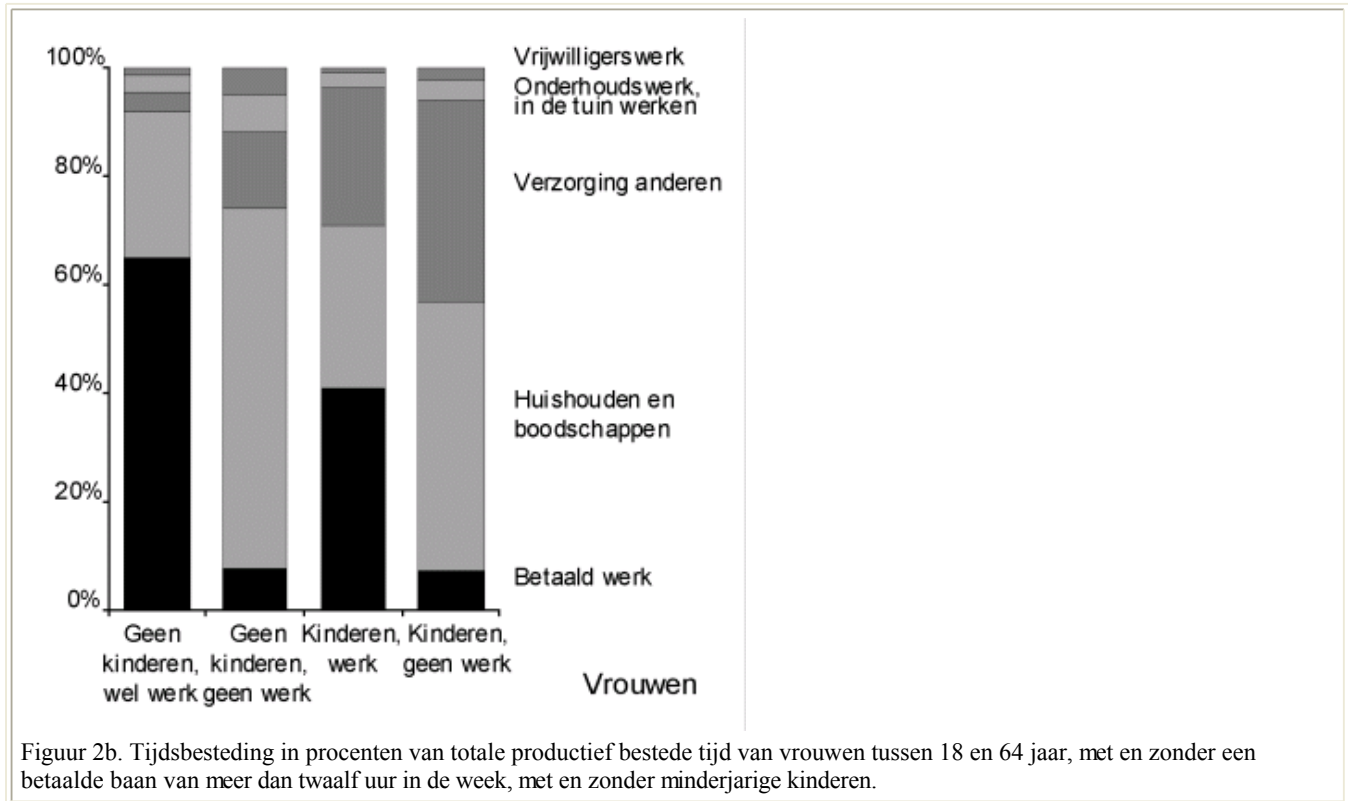
Overigens blijkt uit gegevens van het Sociaal en Cultureel Planbureau dat de groeiende participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt invloed heeft op de verdeling van de taken thuis. Tussen 1975 en 1995 zijn mannen meer tijd gaan besteden aan huishouden en boodschappen doen, en vrouwen juist minder.

Kinderen vooral zorg voor vrouwen

Ook tussen mannen en vrouwen onderling zijn grote verschillen in tijdsbesteding. Deze hangen samen met het huishoudtype. In [figuur 2a](#) en [figuur 2b](#) is links de tijdsbesteding van mannen afgebeeld (uitgedrukt in procenten van het totaal aantal productief bestede uren) rechts die van vrouwen, beide in de leeftijd 18-64 jaar.

Figuur 2a. Tijdsbesteding in procenten van totale productief bestede tijd van mannen tussen 18 en 64 jaar, met en zonder een betaalde

Figuur 2b. Tijdsbesteding in procenten van totale productief bestede tijd van vrouwen tussen 18 en 64 jaar, met en zonder een betaalde baan van meer dan twaalf uur in de week, met en zonder minderjarige kinderen.

Een betaalde baan heeft invloed op de tijd die besteed wordt aan huishoudelijk werk en boodschappen doen. Het verschil is het grootst bij vrouwen in huishoudens zonder minderjarige kinderen (verschil eerste en tweede staaf). Mannen zonder betaald werk besteden meer tijd aan onderhoud en de tuin. Mannen zonder werk en zonder kinderen spenderen bovendien relatief veel tijd aan vrijwilligerswerk.

Zoals verwacht neemt de verzorging van anderen meer tijd in beslag als er kinderen in het huishouden aanwezig zijn (derde en vierde staaf). Dit geldt echter voor vrouwen veel sterker dan voor mannen. Voor werkende vrouwen betekent de aanwezigheid van kinderen dat zij veel minder tijd aan betaald werk besteden. Daarentegen heeft de aanwezigheid van kinderen bij mannen weinig invloed op de tijd die aan betaald werk wordt besteed.